

Önskemål för regeringsdeklarationen

Oavsett utgången av de pågående politiska förhandlingarna om landets ledning de närmaste fyra åren ser vi i Läkarförbundet med intresse fram mot regeringsförklaringen vid riksdagens öppnande inom kort. Vad som där kommer att sägas om hälso- och sjukvårdens framtida inriktning kommer att ha stor betydelse för både våra medlemmar och allmänheten i stort.

Framför allt vill vi hoppas på ett klarspråk om sjukvårdens resursbehov. Parallellt med valrörelsen genomförde Läkarförbundet en uppmärksammas massmediekampanj om hur vi vill och kan förbättra vården genom att bli öka tillgängligheten och minska köerna om bara viljan fanns.

Ökade resurser, både i pengar och personal, är en förutsättning för att komma till rätta med åtskilliga av de problem och brister som identifierats. Utöver detta skulle man även önska en politik som visar en öppen attityd till nytänkande kring sjukvårdens organisation, ledning och ansvarsfördelning.

En mångfald av driftsformer är en central fråga för sjukvårdens utveckling. Vi tror att fler arbetsgivare, med olika ägarstrukturer, konkurrerande verksamhetsidéer och varierande ledningsorganisationer kan utgöra en mera progressiv utvecklingsmiljö för vården än det nu så dominerande landstingsmonopolet.

Det i sin tur förutsätter att man tydliggör *ansvarsfördelningen* mellan de politiska beslutsfattarna och vårdens utförare. Politikerna måste kunna ta ett övergripande ansvar som företrädare för medborgarna och som beställare utan att involvera sig i arbetsledning, vårdens organisation och professionella utförande och andra detaljer på respektive vårdenheter.

Med ett sådant synsätt öppnas också, oavsett driftsform, en ökad möjlighet för en professionell utveckling av vården. Medarbetarnas kompetens, engagemang och ansvarskänsla kan då tas till vara på ett helt annat sätt än i dagens organisation som alltjämt dras med rester av gångna tiders hierarkiska myndighetsutövning.

Politikernas roll blir då att styra vår-

den genom tydliga och långsiktiga uppdrag som drar upp ramarna för verksamheten. Vårdens utförare har å sin sida skyldighet att leva upp till de politiska prioriteringarna och ta ansvar för ett professionellt verkställande av de beställda tjänsterna.

Ett ökat inflytande och mer delaktighet för vårdens anställda är bra för vårdens kvalitet och därmed också patienternas belåtenhet. Det är också viktigt för arbetsmiljön i den svenska hälso- och sjukvården. Detta är i sin tur förutsättningen för att klara den framtida rekryteringen av medarbetare till denna sektor – ett synnerligen allvarligt problem.

En god arbetsmiljö i sjukvården (och annan offentligt driven verksamhet) är dessutom en av nycklarna till att lösa problemet med de skenande sjukskrivningarna i Sverige. Den nya regeringen har allt att vinna på att lyssna på läkarkårens erfarenheter i dessa frågor.

Läkarna själva måste på samma sätt vara beredda att vara lyhörda mot berättigade anspråk från samhället. I samarbete med alla andra berörda aktörer skall vi dra vårt strå till stacken för att möta ett av landets största samhällsekonomiska och sociala bekymmer för närvarande.

Önskelistan till en ny regering skulle kunna göras lång. Vi kan peka på ännu några hjärtefrågor:

- att göra primärvården så attraktiv som möjligt genom ett tydligt uppdrag,
- att eventuella vårdgarantier inte tillåts tränga ut viktigare medicinska prioriteringar.

Gemensamt för dessa önskemål är dock att de utöver vilja också kräver resurser. Våra beräkningar handlar om en ökning med 30 miljarder kronor per år.



Bernhard Grewin

Bernhard Grewin
ordförande i Läkarförbundet
bernhard.grewin@slf.se

Slutet gott ...

I förra veckans huvudledare redovisades skälet till att Läkarförbundet i ett remissvar till Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) avrådde från att Örebro läns landsting skulle få rekrytera fler ut-

Kommentar

ländska läkare till primärvården. Bedömningen var att primärvårdens utrymme för att ge en god handledning var bristfälligt.

Nu har företrädare för landstinget träffat den lokala läkarföreningen och enats om principer för hur de nya läkarna skall kunna få ett gott omhändertagande. Placering måste ske på en vårdcentral som har möjlighet att ge rättmätig handledning, och ett adekvat introduktionsprogram skall utarbetas.

Diskussionen gällde även möjlighet för de utländska läkarna att kunna aukultera på sjukhus för att få inblick i rutiner och det svenska systemet. Vidare skall rekryteringen bedrivas i en takt som gör att inte för många läkare börjar samtidigt. Därmed är det sannolikt att den tänkta rekryteringen trots allt kan komma till stånd.

Det inträffade är en illustration av att det kan vara en god idé att ett landsting inför en rekrytering av detta slag tar direktkontakt med den lokala läkarföreningen. På så vis kan praktiska problem få en snabbare lösning, till nytta för alla berörda intressenter – landstinget, läkarföreningen och de rekryterade läkarna.

Oacceptabelt våld

Mer än varannan läkare på akutmottagningen vid länsjukhuset Ryhov i Jönköping har utsatts för våld eller hot om våld från patienter, visar en arbetsmiljöundersökning. Det lokala skyddsombudet kräver nu mer personal och i vissa lägen till och med väktare på mottagningen.

Den rådande situationen är naturligtvis oacceptabel. Det är anmärkningsvärt att arbetsgivaren inte tidigare insett problemen. Men i någon mån får dock läkarna ta på sig skulden för att saken gått så långt att man nu tvingas diskutera uniformerade vakter.

Våld och hot om våld måste alltid rapporteras. Därmed skapas bättre förutsättningar för att kunna vidta åtgärder i ett tidigt skede för att öka säkerheten. Det måste vara självklart att alla incidenter anmäls som grund för ett förebyggande säkerhetsarbete.